

METROLOJİ KANUNU TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Kanunun amacı; ölçümlerin doğruluğu ve güvenilirliği ile uluslararası denkliklerinin sağlanması, yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazları, hazır ambalajlı mamuller ve ölçü kaplarına yönelik ekonominin gerekleri dikkate alınarak yasal gerekliliklerin belirlenmesi ve güvenilir bir metroloji sisteminin oluşturulmasıdır.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Kanun,

- Yasal ölçüm birimlerinin kabulü, tanımı ve kullanım esaslarını,
- Ulusal metroloji enstitüsünün yetkilendirilmesi ve görevleri ile ulusal ölçüm standartlarının oluşturulması ve sürdürülmesine ilişkin hususları,
- Kalibrasyon laboratuvarları sicil sistemine ilişkin esasları ve metrolojik izlenebilirliği,
- Yasal metroloji alanının belirlenmesi ve uygulanmasına yönelik usul ve esasları,
- Metroloji alanındaki denetimler ve idari yaptırımları,

kapsar.

(2) Aşağıda sayılanlar bu Kanunun kapsamında değildir.

- Uluslararası sözleşme ve anlaşmalar gereği hava, deniz ve demiryolu taşımacılığında kullanılan ölçüm birimleri ve ölçüm cihazları.
- Yasal ölçüm birimlerinin geçerli olmadığı ülkelerle veya bu ülkelerde mukim kişilerle yapılan anlaşma ve sözleşmeler ile bu kapsamdaki belgeler.
- Yasal ölçüm birimlerinin geçerli olmadığı ülkelere ihracat yapan işletme ve üretim tesislerinde bahse konu ihracat faaliyetleri için kullanılan ölçüm cihazları ve bu kapsamdaki belgeler.
- 1782 sayılı Ölçüler Kanununun yürürlüğe girdiği 1/1/1933 tarihinden önceki kayıtlar ve belgeler.
- Milli Savunma Bakanlığına ait askeri amaçlı donanım, teçhizat, cihaz, belge ve kayıtlar.
- Antika ölçüm cihazları ile fuarlarda sergilemek amacıyla üretilen veya ülkeye getirilen ölçüm cihazları.
- Adet ile alınıp satılması gelenek haline gelmiş ekonomik faaliyetler.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Kanunun uygulanmasında,

- Ayar: Tamir işlemi içermeyecek şekilde, ölçüm cihazının doğru ölçüm yapmasını sağlamak amacıyla ayarlama, parametre güncelleme veya tarife yükleme işleminin yapılması ve mevzuatında belirtilmesi durumunda tamir ayar işaretlerinin uygulanarak tamir ayar belgesinin düzenlenmesi işlemini,
- Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- Doğrulama: Ölçüm cihazının ilgili mevzuatına göre kontrol edilmesi ve uygun olanlara mevzuatında belirtilmesi durumunda doğrulama işaretlerinin uygulanarak doğrulama belgesinin düzenlenmesi işlemini,
- Doğrulama belgesi: Doğrulamayı müteakip ölçüm cihazına mevzuatında belirtildiği şekilde düzenlenen belgeyi,
- Doğrulama işareti: Doğrulamayı müteakip ölçüm cihazına mevzuatında belirtildiği şekilde uygulanan etiket, işaret, damga veya elektronik güvenlik tedbirini,

- e) Doğrulama servisi: Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarının bu Kanun kapsamında doğrulamasını yapmak üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişiliği,
- f) Gerçek miktar: Bir hazır ambalajlı mamulün kütle, hacim, uzunluk, alan veya adet biriminden içerdiği net ürün miktarını,
- g) Hazır ambalajlı mamul: Bir ürün ile bu ürünü içinde taşıyan bir ambalajdan oluşan, satın alanın hazır bulunmadığı bir ortamda ambalajlanan, içindeki ürünün miktarı önceden belirlenen bir değere sahip olan ve paket açılmadıkça veya pakette somut bir değişiklik yapılmadıkça bu değer değiştirilemediği koşullarda paketlenmiş ürünü,
- ğ) Hizmet alan: Yasal metroloji kapsamındaki bir ölçüm cihazı ile yapılan ölçüm işinde, faydalanıcı konumunda olan gerçek veya tüzel kişiyi,
- h) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,
- ı) İmalatçı: Ölçüm cihazını, hazır ambalajlı mamulü veya ölçü kabını imal ederek ya da bunların tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- i) İthalatçı: Ölçüm cihazı, hazır ambalajlı mamul veya ölçü kabını ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- j) Kalibrasyon: Bir ölçüm cihazı tarafından sağlanan ölçüm sonucunun, büyüklük değeri ve ölçüm belirsizliği dahil olmak üzere belirli koşullar altında, doğruluğu bilinen bir referans ile karşılaştırılması işlemini,
- k) Kalibrasyon laboratuvarı: Bir kuruluşun kendi iç bünyesindeki kalibrasyon işlerini yapmak üzere kurduğu laboratuvarlar haricinde, ticari amaçla kalibrasyon hizmeti veren laboratuvarı,
- l) Kullanıcı: Ölçüm cihazının mülkiyetini haiz gerçek veya tüzel kişiyi veya ölçüm cihazını kullanan gerçek veya tüzel kişiyi,
- m) Kullanımın kısıtlanması: Bir ölçüm cihazının ilgili mevzuatta öngörüldüğü şekilde kullanımına belirli şartlarda izin verilmesi veya kullanımdan geçici olarak veya tamamen alıkonulmasını,
- n) Kullanıma sunma: Bir ölçüm cihazının, kullanım amaçları doğrultusunda son kullanıcı için ilk defa kullanımını,
- o) Metrolojik izlenebilirlik: Bir ölçüm sonucunun, belgelendirilmiş ve kesintisiz bir hiyerarşik kalibrasyon zinciri içerisinde bir referansla ilişkilendirilmesini,
- ö) Onaylanmış kuruluş: Bir teknik düzenleme kapsamında uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere Türkiye veya bir Avrupa Birliği üyesi ülkenin yetkili kuruluşu tarafından ilgili teknik mevzuatta belirlenen esaslar doğrultusunda görevlendirilen ve isimleri Komisyona bildirilen uygunluk değerlendirme kuruluşunu,
- p) Ölçü kabı: Genel olarak şişe olarak adlandırılan, camdan veya cam ile aynı ölçme tekniği garantilerini veren değişmez sağlamlık ve biçime sahip malzemelerden üretilen, kapalı veya kapatılabilir özelliğe sahip, belli bir miktara kadar doldurulduklarında veya tam hacimlerinin belli bir oranına kadar doldurulduklarında içerikleri yeterli bir hassaslıkla ölçülebilir olan ve sıvıların muhafazası, taşınması veya sevki için geliştirilmiş olan kabı,
- r) Ölçüm: Bir ölçüm cihazı kullanılarak bir büyüklüğün değerinin belirlenmesine yönelik sürdürülen işlemler dizisini,
- s) Ölçüm birimi: İki büyüklüğün oranını bir sayı olarak ifade etmek için aynı türden bir başka büyüklüğün karşılaştırılabildiği, Metre Konvansiyonu ile tanımlanan ve kabul edilen, sadece bir sayı ve birim ile ifade edilen gerçek büyüklüğü,
- ş) Ölçüm cihazı: Tek başına veya bir ya da daha fazla yardımcı ekipman ile birlikte ölçüm yapmada kullanılan cihazı ya da belirli türlerdeki büyüklüklerin belirli aralıklar içinde ölçülen büyüklük değerlerinin elde edilmesinde kullanılan bilgileri sağlamak için bir araya getirilmiş ve uyarlanmış, gerekli malzemeler ile birlikte, bir veya daha fazla cihazdan oluşan sistemi ya da kullanıldığı süre boyunca, her birine belirli bir büyüklük değeri atanmış bir veya birden fazla türdeki büyüklüğü kesintisiz olarak sağlayan veya üreten maddi ölçütü,

- t) Ölçüm standardı: Referans olarak kullanılmak üzere, bir büyüklüğün tanımını, belirli bir büyüklük değeri ve ölçüm belirsizliği ile gerçekleştiren bir ölçüm cihazı, ölçüm sistemi, maddi ölçüt veya referans malzemeyi,
- u) Piyasaya arz: Ölçüm cihazı, hazır ambalajlı mamul veya ölçü kabının bedelli veya bedelsiz olarak piyasada ilk kez bulundurulmasını,
- ü) Piyasada bulundurma: Ölçüm cihazı, hazır ambalajlı mamul veya ölçü kabının ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanmasını,
- v) Tamir: Teknik düzenlemesine uygunluğunu bozmayacak şekilde, fonksiyonları çalışmayan, hatalı çalışan ya da hatalı ölçüm yapan ölçüm cihazının kusurlarının giderilmesi ve mevzuatında belirtilmesi durumunda tamir ayar işaretlerinin uygulanarak tamir ayar belgesinin düzenlenmesi işlemini,
- y) Tamir ayar belgesi: Tamir ve/veya ayar işlemini müteakip ölçüm cihazına mevzuatında belirtildiği şekilde düzenlenen belgeyi,
- z) Tamir ayar işareti: Tamir ve/veya ayar işlemini müteakip ölçüm cihazına mevzuatında belirtildiği şekilde uygulanan etiket, işaret, damga veya elektronik güvenlik tedbirini,
- aa) Tamir ayar servisi: Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazının tamir ve/veya ayarını yapmak üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişiliği,
- bb) Teknik düzenleme: İdari hükümler dahil olmak üzere, ölçüm cihazı, hazır ambalajlı mamul ve ölçü kabının niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen, uyulması zorunlu mevzuatı,
- cc) Ulusal metroloji enstitüsü: Uluslararası karşılıklı tanıma anlaşmalarına uygun şekilde ulusal ölçüm standartlarına ilişkin faaliyetleri yürütmek üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşu,
- çç) Ulusal ölçüm standardı: Bir büyüklük değerinin, ilgili büyüklük türüne ait ülke içindeki diğer ölçüm standartlarına aktarılmasında temel alınmak üzere Bakanlık tarafından onaylanmış ölçüm standardını,
- dd) Uygunluk değerlendirme: Ölçüm cihazı, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren faaliyeti,
- ee) Yasal ölçüm birimleri: Bu Kanun gereği kullanımı zorunlu olan ve Ağırlıklar ve Ölçüler Genel Konferansı'nda kabul edilen uluslararası büyüklükler sistemine dayalı Uluslararası Birimler Sistemine (SI) uygun ölçüm birimlerini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilimsel ve Endüstriyel Metroloji

Yasal ölçüm birimleri ve metroloji alanında uluslararası işbirliği

MADDE 4 - (1) Ekonomik faaliyetlerde, kamu sağlığı ve güvenliğinde, resmi işlerde, eğitim işlerinde, standardizasyon faaliyetlerinde, ölçüm cihazlarında, ölçü kaplarında, ölçüm sonuçlarında ve ölçüm birimi ile ifade edilen miktarların gösteriminde yasal ölçüm birimlerinin kullanılması zorunludur.

(2) Yasal ölçüm birimlerinin gerçekleştirilmesinde, Uluslararası Birimler Sistemi'ne (SI) göre oluşturulmuş uluslararası ölçüm standartlarına, ulusal ölçüm standartlarına, karşılıklı tanıma anlaşmasında kabul görmüş diğer ülkelerin ulusal ölçüm standartlarına veya bu standartlara metrolojik izlenebilirliği kanıtlanmış olan ölçüm standartlarına metrolojik izlenebilirliğin sağlanması esastır.

(3) Yasal ölçüm birimlerinin tanımlarına, sembollerine, örneklerine, ek birimler ile temel ve türetilmiş birimlerin kullanımına ilişkin hususlar Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenir.

(4) Bakanlık, metroloji alanında bu Kanun kapsamında yürütülen faaliyetlerin uluslararası düzeyde denklik ve tanınırlıklarını sağlamak ve sürdürmek amacıyla uluslararası metrolojik işbirliği içinde faaliyet yürütür ve metroloji alanında uluslararası organizasyonlarda Türkiye'nin temsil edilmesini sağlar.

Ulusal metroloji enstitüsü ve ulusal ölçüm standartları

MADDE 5 - (1) Bakanlık, uluslararası karşılıklı tanıma anlaşmalarına uygun şekilde ulusal düzeyde ölçüm birliğinin sağlanması ve sürdürülmesi, metroloji alanında ülke uygulamalarının uluslararası metroloji sistemine entegrasyonu, metroloji alanında ihtiyaç duyulan alanlarda araştırma geliştirme yapılması ve uluslararası metrolojik işbirliği amacıyla faaliyet yürütecek laboratuvarı ulusal metroloji enstitüsü olarak yetkilendirir.

(2) Ulusal metroloji enstitüsü, ulusal ölçüm standartlarının oluşturulması, muhafazası, geliştirilmesi, metrolojik izlenebilirliğinin sağlanması, uluslararası denklik ve tanınırlıklarının sağlanması, ihtiyaç duyulan alanlara metrolojik izlenebilirliğin aktarılması, karşılaştırma ölçümleri ve kalibrasyon laboratuvarlarının bu Kanun kapsamında yetkinliklerinin değerlendirilmesi konularında faaliyet yürütür. Ulusal metroloji enstitüsü, ihtiyaç olması halinde bu faaliyetleri Bakanlığın onayını almak suretiyle başka kuruluşları atayarak da yürütebilir.

(3) Bir ölçüm standardı; ölçüm biriminin tanımına veya uluslararası kabul gören yöntemle gerçekleştirilmesi, belirsizliğinin ülke ihtiyacını karşılayabilecek düzeyde olması ve uluslararası karşılaştırma ölçümleri ile diğer ülkelerin ölçüm standartlarına denkliğinin kanıtlanmış olması şartıyla ulusal ölçüm standardı olarak kabul edilir.

(4) Bu madde kapsamındaki faaliyetlerin sürdürülmesi için Bakanlık ve ulusal metroloji enstitüsü, ülke ihtiyaçlarını esas alarak bütçe imkanları dahilinde gerekli yatırımı yapar.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kalibrasyon hizmetleri ve metrolojik izlenebilirlik

MADDE 6 - (1) Kalibrasyon laboratuvarları, Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre oluşturulacak sicil sisteminde kayıtlı olmak ve bu kaydını güncel tutmak zorundadır. Sicil sisteminde kaydı olmayan veya kaydını Bakanlık tarafından belirlenen usullere uygun şekilde güncel tutmayan laboratuvarlar kalibrasyon hizmeti veremez.

(2) Kalibrasyon laboratuvarı, sicil sistemine kayıt olmak veya kaydını güncellemek için ulusal metroloji enstitüsünden laboratuvar yeterlilik raporu almak zorundadır. Ulusal metroloji enstitüsü, yerinde yapılacak incelemeler dahil söz konusu laboratuvar yeterlilik raporu için başvuru yapandan Bakanlık tarafından belirlenen ücreti alır. Bakanlığın belirlediği ücret dışında başka hiçbir ad altında ücret alınmaz.

(3) 7 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan bir düzenlemeye göre kalibrasyon hizmeti verip bunun dışında kalibrasyon hizmeti vermeyen yerler ile kamu kuruluşu olan ulusal akreditasyon kuruluşu tarafından veya bu kuruluşça kabul edilen akreditasyon kuruluşları tarafından en az bir kalibrasyon alanında akredite edilmiş yerler bakımından, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen laboratuvar yeterlilik raporu aranmaz.

(4) Kalibrasyon laboratuvarı, faaliyetlerine uygun belge düzenlemek veya raporlayabilmek veya beyanda bulunabilmek için her türlü teknik ve idari tedbiri alır, gerçekleştirdiği ölçümle ilgili ham veri ve kullanılan donanım bilgisi dâhil olmak üzere, ölçümün doğruluğunu kanıtlayıcı bilgi ve kayıtları muhafaza eder. Kalibrasyon laboratuvarı metrolojik izlenebilirliği sağlanmış ölçüm sonuçlarına dayanacak şekilde kalibrasyon hizmeti verir.

(5) Metrolojik izlenebilirlik, uluslararası anlaşmalar, standartlar ve uluslararası referans dokümanlar dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde sağlanır.

(6) Kalibrasyon laboratuvarı, hizmet kapsamı ile ilgili olarak ulusal metroloji enstitüsünün Bakanlıktan onay aldığı karşılaştırmalı ölçümlerine katılmak zorundadır.

(7) Aşağıda belirtilen konularda ölçüm sonuçlarının metrolojik izlenebilirliğinin sağlanması zorunludur:

- a) Gümrük ve vergilendirmeye ilişkin mevzuatta öngörülen ölçümlerde.
- b) Aykırılık tespitine, ceza uygulanmasına veya hak mahrumiyetine esas devlet denetimine konu ölçümlerde.
- c) Adli ve idari davalarda yapılacak tespitlere ilişkin ölçümlerde.
- ç) Mevzuatta metrolojik izlenebilirliğin zorunlu tutulduğu ölçümlerde.

(8) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Kamu kurum veya kuruluşlarının metroloji alanında yapacağı düzenlemeler

MADDE 7 - (1) Kamu kurum veya kuruluşları, yasal metroloji kapsamında olan ölçüm cihazları haricinde; sorumluluk alanlarında kullanılan ölçüm cihazları için kalibrasyon, tamir, bakım ve ayar hizmeti verecek gerçek veya tüzel kişileri yetkilendirmek ve bunlara ilişkin çalışma usul ve esaslarını belirlemek üzere düzenleme yapabilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca yetkilendirilen yerler bu fıkra uyarınca yapılacak düzenlemelere uygun olarak hizmet verir.

(3) Bu madde uyarınca kalibrasyon hizmeti vermek üzere yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişiler bu Kanunun kalibrasyon laboratuvarına ilişkin hükümlerine tabidir.

(4) Metroloji alanında bu Kanunla belirlenen temel gerekliliklerin uygulanmasında kamu kurum veya kuruluşları arasında eşgüdümü sağlamak amacıyla bu madde kapsamında yapılacak düzenlemeler için Bakanlıktan görüş alınması zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yasal Metroloji

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazları, ithalatı ve piyasaya arzı

MADDE 8 - (1) Kullanım yaygınlığı, ülkenin ihtiyaçları ile metrolojik altyapısı, uluslararası uygulamalar ve ölçüm cihazlarının teknik ve tasarım özellikleri dikkate alınarak; uzunluk, alan, hacim, kütle, sıcaklık, basınç, ısı enerjisi, elektrik enerjisi, sıvıların miktarı, gazların miktarı, madde yoğunluğu ve madde içeriğinin ölçüldüğü alım satım işlerinde veya bir hizmetin bedelinin ölçüm sonucuna bağlı olarak belirlendiği işlerde kullanılması amaçlanan veya nitelikleri bakımından bu amaçlar için kullanılmaya uygun olan ölçüm cihazları Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle yasal metroloji kapsamına alınır.

(2) İnsan ve çevre sağlığı ile güvenliğine ilişkin ölçümlerde kullanılması amaçlanan veya nitelikleri bakımından bu amaçlar için kullanılmaya uygun olan ölçüm cihazları Cumhurbaşkanınca yasal metroloji kapsamına alınabilir.

(3) Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazı, ilgili teknik düzenlemesine uygun şekilde piyasa arz edilir. Bu teknik düzenlemeleri hazırlamaya Bakanlık yetkilidir.

(4) Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazları Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliğe uygun olarak ithalat aşamasında denetlenir.

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarına ilişkin doğrulama yükümlülüğü

MADDE 9 – (1) Yasal metroloji kapsamındaki bir ölçüm cihazı, aşağıdaki durumlardan birine uygun şekilde doğrulamasının yapılmış olması ve Bakanlığın belirlediği süre ve koşullara bağlı olarak doğrulamanın geçerliliğinin devam ediyor olması şartıyla kullanılır.

- a) Piyasaya arz edilecek veya kullanıma sunulacak ölçüm cihazının; onaylanmış kuruluş sorumluluğunda uygunluk değerlendirme işlemi kapsamında doğrulaması yapılmışsa.
- b) Piyasaya arz edilecek veya kullanıma sunulacak ölçüm cihazlarından, onaylanmış kuruluş sorumluluğunda uygunluk değerlendirme işlemi kapsamında doğrulaması yapılamayanların, Bakanlık veya Bakanlığın çıkaracağı yönetmeliğe göre yetkilendirilen doğrulama servisi/imalatçı tarafından doğrulaması yapılmışsa.
- c) Halihazırda kullanımda olan veya tamiri ve/veya ayarı yapılan ölçüm cihazının Bakanlık veya Bakanlığın çıkaracağı yönetmeliğe göre yetkilendirilen doğrulama servisi tarafından doğrulaması yapılmışsa.
- ç) (b) ve (c) bentleri kapsamında yurtiçinde doğrulaması yapılamayan ölçüm cihazının, Bakanlığın çıkaracağı yönetmeliğe göre yetkilendirilen yerler tarafından doğrulama yerine geçecek istisnai değerlendirme işlemi yapılmışsa.

(2) Piyasaya arz edilecek veya kullanıma sunulacak ölçüm cihazının teknik düzenlemesinde doğrulama zorunluluğu olmaması halinde birinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

(3) Birinci fıkra uyarınca yetkilendirilen doğrulama servisi/imalatçı, Bakanlıkça çıkarılan alt düzenlemelere uygun olarak hizmet verir.

(4) Yasal metroloji kapsamında doğrulaması yaptırılmış bir ölçüm cihazı tarafından sağlanan ölçüm sonucunun metrolojik izlenebilirliği sağlamış olduğu kabul edilir.

(5) Ölçüm cihazının doğrulama işaretlerine yetkisiz kişilerce müdahale edilemez.

(6) Bakanlık, doğrulama işlemlerinin izlenebilirliğini sağlamak amacıyla alanında yetkin bir kuruluşu doğrulama belgesi ve işaretlerinin üretilmesi için yetkilendirebilir.

(7) Yasal metroloji kapsamında olduğu halde geçici süre kullanılmayacak olan veya Kanunun 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen amaçlar dışında kullanılacak olan ölçüm cihazları Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmeliğe göre istisna kapsamına alınmış olması şartıyla doğrulamadan muaf tutulur. Bu kapsamda doğrulamadan muaf tutulan ölçüm cihazlarının muafiyet süresince istisna şartlarını sağlaması esastır. İstisna kapsamına alınmış bir ölçüm cihazının Kanunun 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanılması için yeniden doğrulamasının yaptırılması zorunludur.

(8) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazlarının tamir ve ayar işlemleri

MADDE 10 – (1) Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazının tamir ve/veya ayar işlemleri tamir ayar servislerince yapılır. Tamir ayar servisleri Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliğe göre yetkilendirilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca yetkilendirilen tamir ayar servisleri, Bakanlıkça çıkarılan alt düzenlemelere uygun olarak hizmet verir.

(3) Tamir ve/veya ayar işlemi yapılan ölçüm cihazı, doğrulaması yaptırdıktan sonra kullanılır. Tamir ve/veya ayarı yapılmış ölçüm cihazının, Bakanlık tarafından şartları mevzuatla belirlenmiş olması kaydıyla, doğrulaması yapılmıncaya kadar geçici bir süreliğine kullanımına izin verilebilir. Bu şekilde izin verilmiş ölçüm cihazının, kullanım izni verilen süre boyunca doğrulaması yapılmış kabul edilir.

(4) Ölçüm cihazının tamir ayar işaretlerine yetkisiz kişilerce müdahale edilemez.

(5) Bakanlık, tamir ve ayar işlemlerinin izlenebilirliğini sağlamak amacıyla alanında yetkin bir kuruluşu tamir ayar belgesi ve işaretlerinin üretilmesi için yetkilendirebilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazının kullanıcısının ve hizmet alanın sorumlulukları

MADDE 11 – (1) Yasal metroloji kapsamında olan ölçüm cihazının kullanım süresince doğrulamasının yaptırılmasından kullanıcı sorumludur.

(2) Kullanıcı, teknik düzenlemesine uygun şekilde piyasaya arz edilmemiş olan veya daha sonra teknik düzenlemeye aykırı hale getirilmiş olan ölçüm cihazı Kanunun 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasındaki amaçlar için kullanamaz.

(3) Kullanıcı ölçüm cihazını, mevzuatta öngörülen gerekliliklere uygun şekilde kullanır.

(4) Kullanıcı, ölçüm cihazına ilişkin doğrulama belgesi ve tamir ayar belgesini, geçerlilik süresince üzerindeki bilgiler tahrip olmayacak şekilde muhafaza eder.

(5) Kullanıcı, ölçüm cihazının doğrulama işaretlerini ve tamir ayar işaretlerini muhafaza eder.

(6) Hizmet alanın sorumluluğunda olan bir yerde kullanılmakta olan ölçüm cihazı için bu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen sorumluluk kullanıcıyla birlikte hizmet alanına da aittir.

(7) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrası uyarınca istisna kapsamına alınmış bir ölçüm cihazının kullanıcısı, muafiyet süresince mevzuatta belirtilen istisna şartlarına uymak zorundadır.

Hazır ambalajlı mamul ve ölçü kapları için metrolojik gereklilikler ve genel hususlar

MADDE 12 - (1) Hazır ambalajlı mamul ve ölçü kabı, ilgili teknik düzenlemesine uygun şekilde piyasaya arz edilir.

(2) Hazır ambalajlı mamulün gerçek miktarı, arz süreci boyunca iktisadi işletmeci tarafından düzenli şekilde kontrol edilir. Bu kontrollerde metrolojik izlenebilirliği sağlanmış ve uygun hassasiyette ölçüm cihazlarının kullanılması zorunludur. İktisadi işletmeci bu kontrollere ilişkin bilgi ve belgeler ile diğer kayıtları kontrol tarihinden itibaren en az üç yıl boyunca muhafaza eder ve talep edilmesi halinde Bakanlığa ibraz eder.

(3) İktisadi işletmeci, hazır ambalajlı mamulün gerçek miktarına ilişkin yapılacak denetimler ve/veya ölçü kabının metrolojik özelliklerine ilişkin yapılacak denetimler için yeteri kadar numuneyi talep edilmesi halinde Bakanlığa ücretsiz vermek zorundadır.

(4) Ölçü kabının tescilli markasına sahip iktisadi işletmeci, ürettiği ölçü kaplarında kullandığı tanıtım işaretlerine ait çizimleri Bakanlığa bildirmek zorundadır.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve İdari Yaptırımlar

Denetimler

MADDE 13 - (1) Yasal metroloji kapsamındaki ölçüm cihazının bu Kanun ve alt düzenlemelere uygun şekilde kullanıldığını denetlemeye Bakanlık yetkilidir. Bakanlık bu kapsamda yapacağı denetimlerde gerektiğinde doğrulama servisi ve tamir ayar servisinin teknik altyapısından yararlanır.

(2) Hazır ambalajlı mamul ve ölçü kabını piyasaya arz edenlerin bu Kanun ve alt düzenlemeler kapsamındaki faaliyetlerini denetlemeye, ayrıca denetim sırasındaki imkanlarla ölçümlerin yapılamadığı veya şüphe olduğu durumlarda denetime konu numuneleri laboratuvara göndermek üzere almaya Bakanlık yetkilidir. Bakanlık bu denetimlerde yapacağı ölçümler için tesisin teknik altyapısından yararlanır. Laboratuvara gönderilen numunelerin bu Kanun ve alt düzenlemelere uygun olmadığı tespit edilirse, laboratuvarında yapılan ölçümlere ilişkin belgelendirilmiş giderlerin denetlenen iktisadi işletmeci tarafından karşılanması zorunludur.

(3) Bakanlık, abonelik sistemi ile hizmet veren dağıtım şirketleri ve belediyelere ait kullanımda olan ölçüm cihazlarının denetimini dağıtım şirketi veya belediyenin personel ve teknik altyapısını kullanarak yapabilir. Bakanlık tarafından bu fıkra uyarınca yapılacak yıllık denetim sayısı, dağıtım şirketi veya belediyenin ilgili alandaki abone sayısının binde birini geçemez.

(4) Bakanlık tarafından yetkilendirilen yerlerin bu Kanun ve alt düzenlemeler kapsamında verdiği hizmetleri denetlemeye Bakanlık yetkilidir.

(5) Yasal ölçüm birimlerinin bu Kanun ve alt düzenlemelere uygun şekilde kullanılıp kullanılmadığını denetlemeye Bakanlık yetkilidir.

(6) Kalibrasyon laboratuvarının bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen hükümler ile bu hükümlere dayanan alt düzenlemelere uygunluğunu denetlemeye Bakanlık yetkilidir. Bakanlık bu denetimler için ulusal metroloji enstitüsünü inceleme yapmak üzere görevlendirebilir.

(7) Tartımı yapılacak yükün yük taşıyıcısı üzerine konulması, kaldırılması ve tartım sonucunun alınması gibi tartım işlemleri süresince bir kullanıcının müdahalesine ihtiyaç duyulan ve kapasitesi 2000 kg altında olan tartı aletinin bu Kanun ve alt düzenlemelere uygun şekilde kullanıldığını denetlemeye Belediyeler yetkilidir. Bakanlık birinci fıkradaki denetim yetkisinin bir kısmını, yetki çerçevesini yönetmelikle belirlemek ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla belediyelere devredebilir.

(8) Bu Kanunun 7 nci maddesine dayanılarak yapılan düzenlemeler kapsamında verilen hizmetler ile bu hizmeti veren yerlerin, bu Kanun ve alt düzenlemelere uygunluğunu denetlemeye mevzuatı hazırlayan kamu kurum veya kuruluşu yetkilidir.

(9) Bu Kanun kapsamında yapılan şikayetler, somut bilgiler içermemesi veya gerekçelerinin yetersiz kalması durumunda denetime yetkili kamu kurum veya kuruluşu tarafından gerekçeleri bildirilmek suretiyle değerlendirmeye alınmayabilir.

İdari yaptırımlar

MADDE 14 - (1) Bakanlık veya belediyeler tarafından yasal metrolojiye ilişkin yapılan inceleme ve denetimlerde;

- a) Doğrulama süresi geçmiş ölçüm cihazını kullanan veya kullanım amacına uygun bir alanda bulunduran kullanıcıya 1.000 Türk lirasından 10.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır ve ölçüm cihazının kullanımı kısıtlanır.
- b) Doğrulama işareti veya tamir ayar işareti; eksik, sahte veya tahrip edilmiş olan ölçüm cihazını kullanan veya kullanım amacına uygun bir alanda bulunduran kullanıcıya 2.000 Türk lirasından 20.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır ve ölçüm cihazının kullanımı kısıtlanır. 11 inci maddenin altıncı fıkrası gereği hem kullanıcı hem de hizmet alanın sorumluluğunda olan ölçüm cihazları için bu bentte belirtilen idari para cezası kusurlu sorumluya uygulanır.
- c) Mevzuatta öngörülen gerekliliklere uyulmaması nedeniyle hata sınırları dışında çalışan ölçüm cihazını kullanan veya kullanım amacına uygun bir alanda bulunduran kullanıcıya 2.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır ve ölçüm cihazının kullanımı kısıtlanır. 8 inci maddenin birinci fıkrası kapsamına giren ve hata sınırları dışında çalışan ölçüm cihazının kullanıcı aleyhine hatalı çalışması durumunda bu ceza uygulanmaz.

- ç) Doğrulama belgesi veya tamir ayar belgesi düzenlenen ölçüm cihazları için ilgili belgeyi ölçüm cihazının kullanıldığı yerde bulundurmayan kullanıcıya 250 Türk lirası idari para cezası uygulanır.
- d) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasına göre istisna kapsamında olan ölçüm cihazının kullanıcıya, istisna şartlarına aykırı hareket etmesi halinde 2.000 Türk lirasından 20.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır ve ölçüm cihazının kullanımı kısıtlanır.
- e) Bakanlık tarafından yetkilendirilen yerlerden bu Kanun ve alt düzenlemelere aykırı hareket edene 2.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.
- f) Hazır ambalajlı mamul ve ölçü kabı ile ilgili bu Kanunda belirtilen sorumluluklarını yerine getirmeyen iktisadi işletmeciye 2.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen aykırılığın kullanıcı tarafından yapılan başvuru neticesinde tespit edilmesi halinde; doksan günden az geçirilen durumlar için aynı bentte belirtilen idari para cezası, alt ve üst sınırlar 1/4 oranına düşürülerek, doksan günden fazla geçirilen durumlarda ise aynen uygulanır.

(3) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen aykırılığın kullanıcı tarafından yapılan başvuru neticesinde tespit edilmesi halinde; aynı bentte belirtilen idari para cezası, alt ve üst sınırlar 1/2 oranına düşürülerek uygulanır. 11 inci maddenin altıncı fıkrası gereği hem kullanıcı hem de hizmet alanın sorumluluğundaki ölçüm cihazları için bu bentte belirtilen idari para cezası kusurlu sorumluya uygulanır.

(4) Bu Kanunun 20 nci maddesinde belirtilen sorumluluklarını yerine getirmeyene 100.000 Türk lirasından 250.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(5) Yasal ölçüm birimlerini, bu Kanuna ve alt düzenlemelerine uygun şekilde kullanmayana 1.000 Türk lirasından 10.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(6) Bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen hükümler ile bu hükümlere dayanan alt düzenlemelere aykırı hareket eden kalibrasyon laboratuvarına 5.000 Türk lirasından 50.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(7) Bu Kanunun 7 nci maddesi kapsamında yetkilendirilen veya hizmet verenlerden, yetkilendirmeye konu olan veya bu Kanun kapsamında verdiği hizmete konu olan hususlarda bu Kanun ve alt düzenlemelere aykırı hareket edene 5.000 Türk lirasından 250.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(8) Kullanımdaki ölçüm cihazının teknik düzenlemesine aykırı olduğunun tespit edilmesi durumunda ölçüm cihazının kullanımı kısıtlanır.

(9) Bu maddede belirtilen idari para cezaları, aynı aykırılığın iki yıl içerisinde tekrarı halinde daha önce uygulanan cezanın iki katı olarak uygulanır.

(10) Bu Kanuna göre idari para cezası uygulanması, ilgililere idari para cezası dışında ayrıca bir idari yaptırım ve/veya idari işlem uygulanmasına engel teşkil etmez.

(11) Bu Kanuna göre idari para cezası uygulanırken, cezaya konu aykırılığın bu Kanunun amaçları bakımından yaratacağı olumsuz sonuçlar ve yaptırımın muhatabının ekonomik durumu dikkate alınır. Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (d) bentleri ile ikinci ve üçüncü fıkralar kapsamında idari para cezaları uygulanırken ayrıca ölçüm cihazının türü ve kullanıldığı işin niteliği dikkate alınarak her bir ölçüm cihazı için ayrı ayrı uygulanır.

Denetim ve idari yaptırımların uygulanmasına yönelik genel hususlar

MADDE 15 – (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak denetimlerin nasıl yapılacağı, idari yaptırım süreçleri ile yükümlülük ve sorumluluklar, söz konusu denetimleri yapmaya yetkili kamu kurum veya kuruluşu tarafından yönetmelikle belirlenir.

(2) Yasal metroloji kapsamında yapılacak şikayetlerin kimler tarafından nasıl yapılacağı ile bu şikayetler sonucunda gerçekleştirilecek inceleme ve denetim süreçleri Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(3) Bakanlık tarafından uygulanacak idari yaptırımlara Bakanlık İl Müdürü tarafından karar verilir.

(4) Bu Kanun gereği uygulanacak idari yaptırım kararlarına ilişkin tutanaklar fiziki olarak düzenlenebileceği gibi elektronik ortamda da düzenlenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Metroloji Koordinasyon Kurulu

MADDE 16 - (1) Metroloji Koordinasyon Kurulu, Bakanlığın ilgili Bakan Yardımcısı başkanlığında ilgili kamu kurum veya kuruluşlarının temsilcilerinden oluşur. Kurulun sekretaryası Bakanlık tarafından yürütülür.

(2) Metroloji Koordinasyon Kurulu toplantılarına gündemle ilgili özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin temsilcileri de davet edilebilir.

(3) Metroloji Koordinasyon Kurulunun görevleri metroloji alanında ilgili kamu kurum veya kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak, uluslararası uygulamaları izlemek ve değerlendirmek, mevzuat ve uygulamalara yönelik önerilerde bulunmaktır.

(4) Metroloji Koordinasyon Kurulunun teşkili ile çalışma usul ve esasları ilgili kamu kurum veya kuruluşlarının görüşü alınmak suretiyle Bakanlık tarafından tebliğle belirlenir.

Mücbir sebep

MADDE 17 – (1) Yangın, deprem, sel gibi mücbir sebeplerin ortaya çıkması durumunda Bakan Onayı ile bu Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca kullanıcının sorumluluğunda olan doğrulama işlemleri için geçici süreli istisnai uygulamalar yapılabilir.

Ücretler ve Belgeler

MADDE 18 – (1) Bu Kanuna göre Bakanlık tarafından yapılacak belgelendirme ve yetkilendirmelere ilişkin düzenlenecek belgeler ile bu belgelerin yenilenmesi, revize edilmesi veya vize edilmesi durumunda ilgililerden ücret alınır.

(2) Bu Kanun kapsamında Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş yerlere yetki kapsamında verdikleri hizmetlerin izlenebilirliğini sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından verilecek her türlü form, etiket, matbu belge, doğrulama işareti, tamir ayar işareti ve teknik donanımdan ücret alınır.

(3) Bu Kanun kapsamında Bakanlık tarafından belirlenmesi öngörülen ücretler yıl başından geçerli olmak üzere her yıl Bakanlık tarafından mevzuatla belirlenir.

(4) Bu Kanun kapsamındaki bütün belgeler fiziki ortamda düzenlenebileceği gibi elektronik ortamda da düzenlenebilir.

Harcırah

MADDE 19 – (1) Yasal metroloji kapsamında yapılacak inceleme ve denetimler için görevlendirilen personele 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre hak ettikleri gündeliklerin bir buçuk katı tutarında gündelik ödenir.

Teknik uyumlulukla ilgili imalatçı ve ithalatçının sorumlulukları

MADDE 20 – (1) Bakanlık, doğrulama servisi veya tamir ayar servislerinin kullanımına sunmak amacıyla; ölçüm cihazının doğrulama, tamir veya ayar işlemlerini yapmaya yarayan özel yazılım

veya ekipman geliştirebilir. Bu durumda, ölçüm cihazının imalatçısı veya ithalatçısı geliştirilecek özel yazılım veya ekipman ile ölçüm cihazının uyumlu şekilde çalışması için Bakanlığın ihtiyaç duyduğu her türlü teknik bilgiyi sağlamak zorundadır. İmalatçı veya ithalatçı, Bakanlıktan onay almadan geliştirilen özel yazılım veya ekipman ile ölçüm cihazının uyumunu bozacak değişiklikler yapamaz.

Hükmü bulunmayan haller

MADDE 21 – (1) Teknik düzenlemeler ve piyasaya arza ilişkin konularda bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliėi ve Teknik Düzenlemeler Kanunu hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan kanun

MADDE 22 – (1) 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır. Mevzuatta 3516 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış kabul edilir.

Alt düzenlemeler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Kanunda çıkarılması öngörölen alt düzenlemeler Kanunun yayımı tarihinden itibaren on sekiz ay içinde çıkarılır. Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, 3516 sayılı Kanuna dayanılarak yayımlanmış olan alt düzenlemeler, yerini alacak düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar geçerlidir.

Mevcut belgelerin geçerliliėi

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 3516 sayılı Kanuna göre Bakanlık tarafından gerçek veya tüzel kişileri yetkilendirmek üzere düzenlenmiş olan belgeler, ilgili mevzuatın yerini alacak yeni düzenlemelerin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl daha geçerlidir. Söz konusu belgelerin geçerlilik süresi dolmadan yeni düzenlemelerde belirtilen kriterlerin sağlanması halinde söz konusu belgeler yenilenir aksi halde iptal edilir.

(2) 3516 sayılı Kanuna göre Bakanlık tarafından ölçüm cihazları için düzenlenen tip onay belgeleri, belgenin son geçerlilik tarihine kadar geçerlidir. Söz konusu belgelerden son geçerlilik tarihi belirtilmemiş olanlar ise belgenin düzenlenme tarihinden itibaren 10 yıl geçerlidir.

Grup merkezi belediye ölçüler ve ayar memurlukları

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 3516 sayılı Kanuna dayanarak Belediye bünyesinde kurulmuş olan Grup Merkezi Belediye Ölçüler ve Ayar Memurluklarının görevi bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer.

Süreci devam eden idari para cezaları ve yaptırımlar

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 3516 sayılı Kanun gereğince karar alınmış idari para cezalarının tahsili yapılır, henüz idari para cezası kararı alınmayan diğer durumlarda olanlar ise iptal edilir.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Kanun yayımlandığı tarihten on sekiz ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 - (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.